

RISIKORAPPORT 2022

Andelskassen Fælleskassen

Februar 2023

Formål og indhold

Formål

Hensigten med nærværende risikorapport er at leve op til søjle III-oplysningsforpligtelserne i CRR-forordningen, hvorefter der skal stilles en række oplysninger om Fælleskassens risikoprofil og kapitalbehov til rådighed for omverdenen. Formålet er, at omverdenen får et bedre grundlag til at vurdere det enkelte pengeinstitut, herunder Fælleskassen.

Indhold

Rapporten er inddelt i følgende afsnit:

- Formål og indhold
- Risikostyringsmålsætninger og risikopolitik
- Kapitalgrundlag
- Kapitalkrav herunder opgørelse af solvensbehov
- Kreditrisikojusteringer

Den samlede risikorapport inkl. ledelseserklæringer er godkendt på bestyrelsesmøde.

Frederiksberg, den 28. februar 2023

Bestyrelsen:

Peter Højgaard Pedersen

Bjarke Fønnesbech

Søren Nielsen-Gravholt

Karen-Inger Dahl Thorsen

Ida Binderup

Helga König-Jacobsen

Jesper Christophersen

Oscar Svendsen

Risikostyringsmålsætninger og -politik (artikel 435)

Fælleskassen er eksponeret i forhold til forskellige risikotyper. Fælleskassens bestyrelse fastlægger med udgangspunkt i Fælleskassens forretningsmodel og Fælleskassens strategiske målsætninger relevante risikopolitikker samt principper for risiko- og kapitalstyring. Formålet med Fælleskassens politikker for risikostyring er at minimere tab, der kan opstå som følge af uforudsigelig udvikling på de finansielle markeder.

Fælleskassen har en række værktøjer til identifikation og styring af risici. Bestyrelsen modtager løbende rapportering om udvikling i risici og udnyttelse af tildelte risikorammer. Den daglige risikostyring foretages af direktionen.

De væsentlige risikoområder for Fælleskassen er: kredit, markedsrisiko, likviditet og operationelle risici.

Fælleskassens bestyrelse foretager løbende og mindst en gang om året en vurdering af Fælleskassens enkelte og samlede risici og tager i den forbindelse stilling til, om risiciene er acceptable.

Fælleskassen har i henhold til lovgivningen etableret en risikostyringsfunktion og udpeget et medlem af personalet med specifikt ansvar for risikostyringsfunktionen til risikoansvarlig. Der er etableret procedurer, der sikrer, at mulige interessekonflikter mellem den risikoansvarliges andre opgaver end risikostyring håndteres betryggende. Risikostyringsfunktionen udarbejder efter behov og mindst en gang årligt en rapport til bestyrelsen om Fælleskassens risikostyring. Den risikoansvarlige kan i relevant omfang give udtryk for betænkeligheder og advare i bestyrelsen, når specifikke risikopåvirkninger påvirker eller kan påvirke Fælleskassen.

Der er for risikostyringsfunktionen udarbejdet en af bestyrelsen godkendt instruks. Den risikoansvarlige udarbejder hvert år en plan for de risikoområder, funktionen vil sætte særligt fokus på. Planen godkendes af bestyrelsen.

Den risikoansvarlige er udpeget af bestyrelsen og refererer med ovennævnte undtagelser til Fælleskassens bestyrelsen. Afskedigelse af den risikoansvarlige skal godkendes af Fælleskassens bestyrelse.

Særligt om kreditrisiko

Den væsentligste risiko i Fælleskassen er kreditrisikoen, defineret som tab som følge af debtors misligholdelse af betalingsforpligtelser over for Fælleskassen. Fælleskassens bestyrelse har inden for rammerne af den vedtagne forretningsmodel i kreditpolitikken fastlagt de overordnede principper for Fælleskassens kreditgivning og foretager bevilling af de største eksponeringer. Bestyrelsen har endvidere videregivet beføjelser til direktionen.

Fælleskassens kreditpolitik fastsætter, at Fælleskassens risikoprofil på kreditområdet skal være passende forsigtig. Følgende centrale elementer fra kreditpolitikken kan fremhæves:

Fælleskassens målgruppe er privatkunder og erhvervs kunder med en sund økonomi på Østsjælland (Gl. HT-område) samt kommunerne Holbæk, Ringsted, Odsherred og Kalundborg. Fælleskassen ønsker ingen væsentlig eksponering mod udenlandske aktiviteter.

Fælleskassen ønsker som udgangspunkt ikke eksponeringer, der overstiger 20 % af Fælleskassens kapitalgrundlag. Med baggrund i tilsynsdiamantens pejlemærke for store eksponeringer styrer Fælleskassen efter, at summen af store eksponeringer aldrig overstiger 150 % af kapitalgrundlaget.

Fælleskassen ønsker som hovedregel ikke eksponeringer inden for én branche, der påfører Fælleskassen et kapitalkrav på mere end 20 % af samlede udlån og garantier. Inden for segmentet landbrugskunder ønskes en maksimal eksponering på 1 %. For erhvervs kunder under ét må der maksimalt være en eksponering på 65 %.

Fælleskassen ønsker som hovedregel sikkerhedsstillelse fra kunden i form af pantsætning af kundens aktiver.

Fælleskassen ønsker et rimeligt forhold mellem prisen på en kredit og den risiko, eksponeringen påfører Fælleskassen. Ved prissætningen tages der højde for eksponeringens størrelse, kapitalbindingen, risikoen på kunden, sikkerhedsstillelse og indtjening på andre forretninger.

Bestyrelsen har vedtaget principper for rapportering for kreditområdet. Bestyrelsen modtager på hvert bestyrelsesmøde kort resume på kreditområdet. En af de årlige rapporteringer er fuldstændige rapporter.

Markedsrisiko

Fælleskassens bestyrelse har i markedsrisikopolitikken fastlagt de overordnede rammer og principper for styring af Fælleskassens markedsrisiko. Ved markedsrisiko forstås risikoen for at dagsværdien af finansielle instrumenter og afledte finansielle instrumenter ændrer sig som følge af ændringer i markedspriser. Fælleskassens markedsrisici omfatter: aktierisici, renterisici og meget begrænset valutarisici. Fælleskassens grundlæggende målsætning vedrørende markedsrisici er, at andelskassen ønsker at opnå det bedst mulige afkast under hensyn til, at der føres en forsigtig og konservativ markedsrisikopolitik, hvor der primært investeres i ultra likvide danske realkreditobligationer med lav renterisiko. Investering i aktier består udelukkende af sektoraktier samt en mindre post kapitalandele i samarbejdende pengeinstitutter.

I markedsrisikopolitikken identificeres forskellige former for markedsrisici, og der angives specifikke grænser for, hvor stor risiko Fælleskassen ønsker at påtage sig. Bestyrelsen har fastsat følgende grænser for Fælleskassens markedsrisiko: Renterisikoen må maksimalt udgøre 3 % af kapitalgrundlaget, mens der for den beskedne post sektoraktier ikke er fastsat en kursværdigrænse i forhold til kapitalgrundlaget. Valutarisici består alene af beskedent

indestående på få valutakonti i forbindelse med kunders udenlandske overførsler. Bestyrelsen modtager løbende rapportering om udviklingen i markedsrisiciene.

Fælleskassens administration har ansvaret for opgørelse, overvågning samt kontrol af markedsrisici. Beregningen af markedsrisici anvendes til følgende formål:

- Løbende opfølgning på Fælleskassens risici
- Løbende rapportering til direktion og bestyrelse
- Rapportering af kapitalprocenter til myndigheder

Overvågningen sker ved hjælp af et risikostyringsystem, udviklet af BEC. Såfremt der er positioner, som overskrider de fastlagte rammer og beføjelser, rapporteres dette straks til direktionen. Såfremt en position overskrider direktionens samlede rammer og beføjelser, rapporteres der straks til bestyrelsen herom.

Likviditetsrisiko

Bestyrelsen har fastsat, at likviditeten skal være forsvarlig og tilpas forsigtig til at understøtte Fælleskassens forretningsmodel. Dette sikres primært ved en målsætning om, at LCR-brøken i henhold til lovens krav til enhver tid skal være mindst 200 procent. Det er endvidere Fælleskassens målsætning, at kundeindlån skal finansiere kundeudlånene, således at Fælleskassens afhængighed af ekstern funding ikke er til stede.

Bestyrelsen har endvidere besluttet en politik på likviditetsområdet, der fastlægger den overordnede risikoprofil og den overordnede organisatoriske ansvarsfordeling med henblik på lønsomt at understøtte Fælleskassens forretningsmodel. Endvidere er der besluttet retningslinjer for Fælleskassens opgørelse af likviditetsrisikoen samt for finansieringsstrukturen. Endelig er der fastlagt en overordnet beredskabsplan for fremskaffelse af likviditet/funding.

Styringen af den samlede likviditet sker for at sikre, at Fælleskassens omkostninger til likviditetsfremskaffelse ikke stiger uforholdsmæssigt meget og for at undgå, at manglende funding forhindrer Fælleskassen i at opretholde den vedtagne forretningsmodel. Ultimativt skal likviditetsstyringen sikre, at Fælleskassen altid er i stand til at opfylde sine betalingsforpligtelser.

Likviditetsstyringen foregår via en række styringsmekanismer. Den kortsigtede likviditet styres via faste mål for likviditetsreserven kombineret med stresstest. Den langsigtede likviditet styres via stresstest og fokus på den strategiske fundingstruktur.

Fælleskassens administration har ansvaret for den løbende rapportering om Fælleskassens likviditetssituation. Risikostyringsfunktionen overvåger og rapporterer, hvorvidt Fælleskassens likviditetsrisiko ligger inden for de udstukne rammer.

Fælleskassens bestyrelse modtager regelmæssigt detaljeret rapportering om Fælleskassens likviditetssituation. Pr. 31.12.2022 er LCR- og NSFR-brøkerne opgjort til hhv. 1.095% og 242% og ligger således langt over lovens krav på 100%. Likviditetsoverdækningen udgør 300 mio. kr.

Operationelle risici

Fælleskassen er eksponeret mod potentielle tab som følge af operationelle risici, herunder uhensigtsmæssige procedurer, menneskelige fejl, systemmæssige fejl og eksterne begivenheder, herunder juridiske risici.

Fælleskassens bestyrelse har i politik for operationelle risici angivet en ramme for identifikation, vurdering, overvågning og styring af den operationelle risiko. Derudover har Fælleskassen politikker for IT-sikkerhed- og IT-risikostyring, kontroller og forsikring, der understøtter den operationelle risikostyring.

Det er Fælleskassens grundlæggende målsætning at begrænse de operationelle risici under hensyn til de omkostninger, som er forbundet hermed.

Et væsentligt område ved vurderingen af bankens operationelle risici er IT-forsyningen. Fælleskassens ledelse forholder sig løbende til IT-sikkerheden, herunder til beredskabsplaner og nødplaner, som har til hensigt at sikre IT-driften trods eventuelle kritiske begivenheder.

Der foretages en løbende registrering af de tab og begivenheder, som vurderes at kunne henføres til operationelle risici. Registreringen danner baggrund for en vurdering af om forretningsgange etc. bør justeres med henblik på at undgå eller minimere operationelle risici. Den eksterne revision gennemgår og vurderer endvidere løbende Fælleskassens forretningsgange.

Fælleskassens bestyrelse modtager regelmæssigt rapportering, der beskriver de operationelle risici.

Ledelseserklæringer [artikel 435, stk. 1]

Fælleskassens bestyrelse og direktion har den 28. februar 2023 godkendt nærværende risikorapport for 2022.

Det er bestyrelsens vurdering, at Fælleskassens risikostyringsordninger er tilstrækkelige og giver sikkerhed for, at de indførte risikostyringssystemer er tilstrækkelige i forhold til Fælleskassens profil og strategi.

Det er endvidere bestyrelsens vurdering, at nedenstående beskrivelse af Fælleskassens overordnede risikoprofil i tilknytning til Fælleskassens forretningsstrategi, forretningsmodel samt nøgletal, giver et relevant og dækkende billede af Fælleskassens risikoforvaltning, herunder af, hvordan Fælleskassens risikoprofil og den risikotolerance, som bestyrelsen har fastsat, påvirker hinanden.

Bestyrelsens vurdering er foretaget på baggrund af den af bestyrelsen vedtagne forretningsmodel/strategi, materiale og rapporteringer forelagt for bestyrelsen af Fælleskassens direktion, Fælleskassens risikoansvarlige og complianceansvarlige samt på grundlag af evt. af bestyrelsen indhentede supplerende oplysninger eller redegørelser.

En gennemgang af forretningsmodel og politikker viser, at forretningsmodellens overordnede krav til de enkelte risikoområder fuldt og dækkende udmøntes i de enkelte politikkers mere specificerede grænser, at en gennemgang af bestyrelsens retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser viser, at de fastsatte grænser i de enkelte politikker fuldt og dækkende udmøntes i de underliggende retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser, at de reelle risici ligger inden for grænserne, fastsat i de enkelte politikker og i videregivne beføjelser, og at det på den baggrund er bestyrelsens vurdering, at der er overensstemmelse mellem forretningsmodel, politikker, retningslinjer og de reelle risici inden for de enkelte områder.

Fælleskassens forretningsstrategi er baseret på Fælleskassens vision og værdigrundlag om inden for sit markedsområde at være en stærk og attraktiv samarbejdspartner for private og erhvervsvirksomheder. Fælleskassen ønsker en lønsom indtjening baseret på en prissætning af Fælleskassens produkter, som afspejler den risiko og den kapitalbinding, som Fælleskassen påtager sig sammen med en helhedsvurdering af forretningsomfanget med kunder og modparter. Fælleskassen ønsker en passende robust kapitalbase, som understøtter forretningsmodellen.

Det er Fælleskassens målsætning at have en komfortabel overdækning i forhold til lovgivningens kapitalkrav, således at Fælleskassen kan overholde disse i en stresset situation uden at komme i konflikt hermed.

Den af bestyrelsen besluttede maksimale risikotolerance styres via de fastsatte grænser i de enkelte politikker. Derudover forholder bestyrelsen sig til de grænser, der er gældende i tilsynsdiamanten, jf. nedenstående tabel, der dels viser tilsynsdiamantens maksimalt tilladte grænseværdier, samt Fælleskassens aktuelle tal for diverse grænseværdier.

Tilsynsdiamanten	Finanstilsynet	Andelskassen Fælleskassen	Indeks
Summen af store eksponeringer (Maks. værdi i forhold til basiskap.)	175%	41%	23
Udlånsvækst (Maks. værdi om året)	20%	8%	38
Ejendoms eksponering (Maks. værdi af de samlede udlån)	25%	9%	37
Likviditetspejlemærket (Min. værdi)	100%	1094%	9

Relevante forhold om Fælleskassens bestyrelsesmedlemmer [artikel 435, stk. 2]

Oversigten over Andelskassen Fælleskassens bestyrelsesmedlemmers øvrige ledelsesposter fremgår af årsrapporten.

Fælleskassen følger de kompetencekrav til bestyrelsen, som følger af den finansielle lovgivning. I overensstemmelse hermed vurderer bestyrelsen løbende, om dens medlemmer tilsammen besidder den fornødne viden og erfaring om Fælleskassens risici til at sikre en forsvarlig drift af Fælleskassen.

Fælleskassens bestyrelse har i medfør af FIL § 70, stk. 1, nr. 4, vedtaget en politik for mangfoldighed. Det fremgår af denne, at Fælleskassen ønsker en sammensætning i bestyrelsen ud fra forskellighed i kompetencer og baggrunde, særligt højt vægtes behovet for mangfoldighed i relation til bl.a. forskellige i faglighed, erhvervs erfaringer, køn og alder.

Anvendelsesområde [artikel 436]

Formålet med denne rapport er at give indblik i Andelskassen Fælleskassens risiko- og kapitalstyring.

Oplysningerne i søjle III-rapporteringen er givet på soloniveau, idet Andelskassen Fælleskassen ikke besidder dattervirksomheder.

Kapitalgrundlag [artikel 437]

For en opgørelse af kapitalgrundlaget henvises til årsrapporten for 2022. Andelskassen gør ikke brug af overgangsordningen, og indregner dermed alle fradrag i den egentlige kernekapital.

Minimumskravet til andelskassens kapitalgrundlag udgør 8,0 % af andelskassens risikoeksponering. Af kapitalkravet på de 8,0 % skal minimum 4,0 % være egentlig kernekapital. Hertil kommer en kapitalbevaringsbuffer på 2,5 %, som skal dækkes af egentlig kernekapital. Hertil kommer den kontracykliske buffersats som pt. udgør 2,0%, stigende til 2,5% pr. 31.03.2023. Bufferens størrelse er afhængig af konjunkturudviklingen, og fastsættes kvartalsvis af Erhvervsministeren på baggrund af henstilling fra Det Systemiske Risikoråd.

Det er endvidere et krav, at der er tilstrækkelig kapital til at dække andelskassens individuelle kapitalbehov, som udgør 12,7 %.

Solvensoverdækning	1.000 kr.	%
Kapitalgrundlag/solvens	86.264	32,5
Kapitalbehov/solvensbehov	33.767	12,7
Solvensmæssig overdækning	52.497	19,8

Opgørelsen af kapitalgrundlaget for 2022 kan vises på følgende måde:

	1.000 kr.
Egentlig kernekapital før fradrag	86.740
Regulering af udskudt skat	0
Forsigtig værdiansættelse	-19
Øvrige fradrag	-458
Egentlig kernekapital	86.263

Kapitalkrav [artikel 438]

Andelskassen Fælleskassens metode til vurdering af, hvorvidt den interne kapital er tilstrækkelig til at understøtte nuværende og kommende aktiviteter (solvensbehovet) følger andelskassens ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).

I ICAAP'en identificeres de risici, som andelskassen er eksponeret overfor med henblik på at vurdere risikoprofilen. Når risiciene er identificeret, vurderes det, hvordan disse evt. kan reduceres, f.eks. ved forretningsgange, beredskabsplaner m.m. Endelig vurderes det, hvilke risici, der skal afdækkes med kapital.

Den interne kapital (solvensbehovet) er andelskassens egen vurdering af kapitalbehovet, som følge af de risici, som andelskassen påtager sig. Andelskassens bestyrelse har halvårligt drøftelser omkring fastsættelsen af den interne kapital (solvensbehovet), for at sikre at den er tilstrækkelig til at understøtte nuværende og kommende aktiviteter. Drøftelserne tager udgangspunkt i en indstilling fra andelskassens direktion. Indstillingen indeholder forslag til størrelsen på den interne kapital (solvensbehovet), herunder stressniveauer samt vækstforventninger. Dette gælder også, selvom tilsynets benchmarks anvendes. På baggrund af drøftelsen træffer bestyrelsen en afgørelse om opgørelsen af andelskassens interne kapital (solvensbehov), som skal være tilstrækkelig til at dække andelskassens risici og understøtte nuværende og kommende aktiviteter.

Herudover drøfter bestyrelsen en gang om året indgående opgørelsesmetoden for andelskassens interne kapital (solvensbehov), herunder hvilke risikoområder og benchmarks der bør tages i betragtning ved beregningen af den interne kapital solvensbehovet.

Den interne kapital (solvensbehovet) opgøres ved en 8+ metode, der omfatter de risikotyper, som det vurderes, at der skal afdækkes med kapital: kreditrisici, markedsrisici, operationelle risici, øvrige risici samt tillæg som følge af lovbestemte krav. Vurderingen tager udgangspunkt i andelskassens risikoprofil, kapitalforhold samt fremadrettede betragtninger, der kan have betydning herfor, herunder budgettet.

Finanstilsynet har udsendt "Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter". Derudover har Lokale Pengeinstitutter udsendt en solvensbehovsmodel. Både tilsynets vejledning og Lokale Pengeinstitutters solvensbehovsmodel, som andelskassen anvender, bygger på 8+ metoden, hvor der tages udgangspunkt i minimumskravet på 8 pct. af den samlede risikoeksponering (søjle I-kravet) med tillæg for risici og forhold, som ikke fuldt ud afspejles i opgørelsen.

Derudover opstilles i tilsynets vejledning benchmarks for, hvornår tilsynet som udgangspunkt vurderer, at søjle I ikke er tilstrækkelig inden for de enkelte risikoområder, hvorfor der skal afsættes tillæg i solvensbehovet. Endvidere er der i udpræget grad opstillet metoder til beregning af tillæggets størrelse inden for de enkelte risikoområder.

Selvom Finanstilsynet opstiller benchmarks på de fleste områder, vurderer andelskassen på alle områder, om de angivne benchmarks i tilstrækkelig grad tager hensyn til andelskassens risici, og har i nødvendigt omfang foretaget individuelle tilpasninger. Til det formål anvendes Andelskassen Fælleskassens egen historik.

Opgørelse af den interne kapital (solvensbehovet) pr. 31.12.2022

	1.000 kr.	%
1) Søjle I-kravet (8 pct. af de risikovægtede poster)	21.252	8,00%
+ 2) Indtjening (kapital til risikodækning som følge af svag indtjening)	0	0,00%
+ 3) Udlånvækst (kapital til dækning af organisk vækst i forretningsvolumen)	0	0,00%
+ 4) Kreditrisici, heraf	8.471	3,19%
4a) Kreditrisici på store kunder med finansielle problemer	5.124	1,93%
4b) Øvrig kreditrisici (Inflations-tillæg)	750	0,28%
4c) Koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer	876	0,33%
4d) Koncentrationsrisiko på brancher	0	0,00%
4e) NPE-bagstopper	1.722	0,65%
+ 5) Markedsrisici, heraf	60	0,02%
5a) Renterisici (generel renterisiko og kreditspændrisiko)	60	0,02%
heraf kreditspændspændrisiko	60	0,02%
5b) Aktierisici	0	0,00%
5c) Valutarisici	0	0,00%
+ 6) Likviditetsrisici (kapital til dækning af dyrere likviditet)	0	0,00%
+ 7) Operationelle risici (kapital til dækning af operationelle risici udover søjle I)	3.985	1,50%
+ 8) Gearing (kapital til dækning af risici som følge af høj gearing)	0	0,00%
+ 9) Regulatorisk forfald af kapitalinstrumenter	0	0,00%
+ 10) Eventuelle tillæg som følge af lovbestemte krav	0	0,00%
Total = kapitalbehov/solvensbehov	33.767	12,71%

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter andelskassens opfattelse dækkende for alle de risikoområder, lovgivningen kræver, at andelskassens ledelse skal tage højde for ved

fastsættelse af den interne kapital [solvensbehovet] samt de risici som ledelsen finder, at andelskassen har påtaget sig.

Derudover skal bestyrelse og direktion vurdere, hvorvidt kapitalgrundlaget er tilstrækkeligt til at understøtte kommende aktiviteter. Denne vurdering er i andelskassen en del af den generelle fastlæggelse af den interne kapital [solvensbehovet].

Andelskassen Fælleskassen solvensbehov opdelt på risikoområder kan specificeres således:

Risikoområder	1.000 kr.	Procent
Kreditrisici	8.470	3,19%
Markedsrisici	60	0,02%
Operationelle risici	3.985	1,50%
Gearing	0	0,00%
Øvrige risici	0	0,00%
Lovbestemte krav	21.252	8,00%
Total = kapitalbehov/solvensbehov	33.767	12,71%

I den metode, andelskassen anvender til at opgøre solvensbehovet, afsættes der kapital inden for disse risikoområder og som der kommenteres nedenfor.

Kreditrisici

Kreditrisikoen for tab som følge af, at debitorer eller modparter misholder indgåede betalingsforpligtelser, ud over hvad der er dækket i søjle I. Den afsatte kapital dækker over yderligere risiko for store kunder med finansielle problemer, koncentrationsrisici på individuelle engagementer og brancher samt øvrige kreditrisici.

Markedsrisici

Risiko for tab som følge af potentielle ændringer i renter, aktiekurser samt valutakurser, udover hvad der er dækket i søjle I. Den afsatte kapital til markedsrisiko kan primært henføres til renterisikoen på andelskassens renterisici udenfor handelsbeholdningen samt til aktierisici på unoterede aktier.

Operationelle risici

Under denne kategori afsættes der kapital til dækning af risiko for tab på grund af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, herunder juridiske risici, hvis det vurderes, at disse risici ikke er dækket af det afsatte søjle I-kapitalkrav.

Gearing

Såfremt andelskassen har en høj gearing – dvs. kernekapitalen målt i forhold andelskassens uvægtede eksponeringer – skal det vurderes, om dette giver anledning til afsætte kapital til dækning heraf.

Øvrige risici

Såfremt der vurderes behov herfor, afsættes der under denne kategori kapital til risikodækning som følge af svag indtjening, kapital til dækning af organisk vækst i forretningsvolumen samt kapital til dækning af dyrere likviditet fra professionelle investorer.

Lovbestemte krav

Dækker over 8 procentkravet i søjle I samt eventuelle tillæg i relation til de situationer, hvor krav i lov om finansiel virksomhed giver et direkte tillæg i solvensbehovet.

Minimumskapitalkravet på 8 % for hver eksponeringsklasse.

Minimumskapitalkravet på 8 %	1.000 kr.
Eksponeringer mod centralregeringer og centralbanker	26.667
Eksponeringer mod institutter	2.179
Eksponeringer mod selskaber	596
Detaleksponeringer	2.748
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	21.405
Eksponeringer med mislighold og høj risiko	1.436
Eksponeringer i aktier og investeringsforeninger	969
Andre poster	2.886
Total	58.886

Eksponering mod modpartsrisiko [artikel 439]

Modpartsrisiko er risikoen for tab som følge af, at en modpart misligholder sine forpligtelser, i henhold til en indgået finansiel kontrakt, inden transaktionens pengestrømme er endeligt afviklet.

Solvensmæssigt anvender andelskassen markedsværdimetoden, som følger kravene i CRR-forordningens artikel 274.

Fastsættelsen af eksponeringens værdi ved markedsværdimetoden for modpartsrisiko fastsættes som følger:

1. Kontrakterne opgøres til markedsværdi for at opnå den aktuelle genanskaffelsesomkostning for alle kontrakter med en positiv værdi.

2. For at nå frem til et tal for den potentielle fremtidige krediteksponering multipliceres kontraktens fiktive værdi eller underliggende værdier med procentsatser, der er fastsat i CRR.
3. Summen af de aktuelle genanskaffelsesomkostninger og de potentielle fremtidige krediteksponeringer udgør eksponeringsværdien.

I andelskassens bevillingsproces og i den almindelige engagementsovervågning tages der højde for den beregnede eksponeringsværdi, således at det sikres, at denne ikke overstiger den bevilgede kreditgrænse på modparten.

I forbindelse med andelskassens fastsættelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov er der ikke afsat ekstra kapital til dækning af modpartsrisikoen, udover hvad der er indeholdt i kapitalgrundlagskravet på 8 pct., der er minimumskapitalgrundlag i henhold til den 8+ metoden, som andelskassen anvender til at opgøre det tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov.

Vedrørende engagementer med kunder i eksponeringsklasserne erhvervsvirksomheder og detailkunder behandles rammer for finansielle kontrakter efter andelskassens normale kreditvurderingsprincip.

Kapitalbuffere [artikel 440]

Andelskassen Fælleskassen har alene krediteksponeringer i Danmark. Den gældende danske kontracykliske buffersats udgør 2,0% pr. 31.12.2022 og øges til 2,5% med virkning fra 31.03.2023. Fremadrettet vil andelskassen reservere kapital til en eventuel kommende kontracyklisk kapitalbuffer i overensstemmelse med de fastsatte satser.

Kreditrisikojusteringer [artikel 442]

Andelskassen følger bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber med hensyn til regnskabsmæssige definitioner af misligholdte og værdiforringede fordringer.

Andelskassen følger regnskabsbekendtgørelsen med de IFRS 9 forenelige nedskrivningsregler, hvor der nedskrives for forventede kredittab på alle finansielle aktiver, der indregnes til amortiseret kostpris.

Finansielle aktiver m.v. på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder [stadie 1]. Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives det finansielle aktiv med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid [stadie 2]. Konstateres instrumentet kreditforringet [stadie 3], nedskrives aktivet med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid.

Andelskassen foretager en individuel vurdering af alle kreditforringede engagementer. Nedskrivningen udgør forskellen mellem bogført værdi og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger.

For yderligere beskrivelse henvises til anvendt regnskabspraksis i årsrapporten 2022.

Værdien af eksponeringerne opdelt efter eksponeringsklasser kan vises på følgende måde:

Værdien af eksponeringer efter regnskabsmæssige værdjusteringer og nedskrivninger og før hensyntagen til virkningerne af kreditrisikoreduktion	Eksponering 1.000 kr.
Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker	333.343
Eksponeringer mod institutter	27.236
Eksponeringer mod selskaber	7.444
Detaleksponeringer	34.351
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	267.557
Eksponeringer ved misligholdelse samt eksponeringer forbundet med særlig høj risiko	17.955
Eksponeringer i aktier og investeringsforeninger	12.117
Andre poster	36.074
Total	736.077

Mere end 95 % af andelskassens eksponeringer er med danske modparter, hvorfor en geografisk fordeling er undladt.

Krediteksponeringer fordelt på brancher:

Eksponering før værdiregulering	Procent
Offentlige myndigheder	0
Landbrug, jagt skovbrug og fiskeri	0
Industri og råstofudvikling	1
Energiforsyning	0
Bygge og anlæg	1
Handel	6
Transport, hoteller og restauranter	6
Information og kommunikation	3
Finansiering og forsikring	5
Fast ejendom	9
Øvrige erhverv	29
I alt erhverv	60
Private	40
I alt	100

Værdiforringede fordringer og nedskrivninger fordelt på brancher kan vises på følgende måde:

Eksponering mod	Misligholdte og værdiforringede fordringer	Nedskrivninger / hensættelser ultimo året	Værdireguleringer i løbet af perioden ("-" = indtægt)
Offentlige myndigheder	0	0	0
Landbrug, jagt skovbrug og fiskeri	0	0	0
Industri og råstofudvikling	770	699	-29
Energiforsyning	0	0	0
Bygge og anlæg	2.840	528	84
Handel	4.132	3.613	27
Transport, hoteller og restauranter	2.057	782	129
Information og kommunikation	4.439	1.296	-109
Finansiering og forsikring	3.240	330	-680
Fast ejendom	0	0	0
Øvrige erhverv	9.351	698	235
I alt erhverv	26.829	7.946	-343
Private	6.423	2.619	-230
I alt	33.252	10.565	-573

Andelskassens bevægelser på værdiforringede fordringer som følge af værdireguleringer og nedskrivninger ultimo 2022 fremgår af årsrapporten.

Anvendelse af ECAI'er [artikel 444]

Andelskassen Fælleskassen har udpeget Standard & Poor's Ratings Services som leverandør af kreditvurderingsoplysninger på lande, modparter og udstedelser. Ydelserne leveres til andelskassen via BEC der er andelskassens datacentral.

Ratingoplysningerne anvendes som en integreret del af dataflowet hos BEC, der modtager eksterne kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services via SIX Financial. Der foretages løbende en IT-opdatering af kreditvurderingerne fra Standard & Poor's Ratings Services.

BEC har konverteret Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklasser til kreditkvalitetstrin via Finanstilsynets konverteringstabel. Det enkelte kreditkvalitetstrin tilknyttes en vægt, som eksponeringerne på de enkelte kreditkvalitetstrin skal vægtes med ved opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer under standardmetoden for kreditrisiko i henhold til CRR artikel 111-134.

Tabellen nedenfor viser Finanstilsynets konvertering af Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklassers til kreditkvalitetstrin for eksponeringer mod erhvervsvirksomheder, institutter, centralregeringer og centralbanker.

Kreditkvalitetstrin	Standard & Poor's kreditvurderingsklasser	Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder (selskaber)	Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker
1	AAA til AA-	20 %	0 %
2	A+ til A-	50 %	20 %
3	BBB+ til BBB-	100 %	50 %
4	BB+ til BB-	100 %	100 %
5	B+ til B-	150 %	100 %
6	CCC+ og under	150 %	150 %

Andelskassen anvender kun kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services.

Eksponering mod markedsrisiko

Kapitalgrundlagskrav vedrørende markedsrisici - specificeret på risikotype:

Kapitalgrundlagskrav 8%	1.000 kr.
Poster med positionsrisiko (aktier, gældsinstrumenter)	203
Valuta	25

Operationel risiko [artikel 446]

Andelskassen Fælleskassen er eksponeret mod potentielle tab som følge af operationelle risici som er: "Risiko for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedure, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive retslige risici".

For at reducere risikoen for at der sker operationelle hændelser med væsentlige tab til følge, overvåger og styrer andelskassen de operationelle risici. Der er primært fokus på de største risici med store potentielle tab.

Andelskassen Fælleskassen anvender basisindikatormetoden til opgørelsen af kapitalgrundlagskravet til de operationelle risici. Ultimo 2022 indgår de operationelle risikoeksponering med 53,4 mio. kr. i af de samlede risikoeksponeringer, hvilket giver et kapitalgrundlagskrav på 4,3 mio. kr. Andelskassen gennemfører løbende en vurdering af kapitalkravet til de operationelle risici. Såfremt kapitalkravet vurderes at være højere end nævnt ovenfor vil der blive taget højde herfor under andelskassens opgørelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag/ solvensbehov.

Eksponeringer mod aktiver mv. der ikke indgår i handelsbeholdningen [artikel 447]

Andelskassen Fælleskassen har i samarbejde med andre pengeinstitutter erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Disse sektorselskaber har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning inden for realkredit, betalingsformidling, IT, investeringsforeninger m.v. Andelskassen Fælleskassen påtænker ikke at sælge disse aktier, idet en deltagelse i disse sektorselskaber

anses for nødvendig for at drive et lokalt pengeinstitut. Aktierne betragtes derfor som værende uden for handelsbeholdningen.

I flere af sektorselskaberne omfordes aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandele hele tiden afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. De løbende omfordelinger udgør i helt overvejende grad de handler, der gennemføres med selskabernes aktier. Dermed betragtes omfordelingerne som det primære marked for aktierne. Dagsværdien fastsættes derfor som omfordelingskursen [typisk indre værdi], og aktierne indgår som niveau 2-input [observerbare priser] og regulerer på den baggrund den bogførte værdi af disse aktier kvartalsvist, halvårligt eller helårligt - afhængigt af hyppigheden af nye informationer fra det enkelte sektorselskab. Den løbende regulering bogføres i henhold til reglerne over resultatopgørelsen.

For øvrige unoterede aktier i sektorejede selskaber, hvor observerbare input ikke umiddelbart er tilgængelige, er værdiansættelsen forbundet med skøn, hvori indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber, erfaringer fra handler med aktier i de pågældende selskaber samt input fra kvalificeret ekstern part. Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne i disse selskaber tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Aktier uden for handelsbeholdningen sektorselskaber (1.000 kr.)

1.000 kr.	Kursværdi ultimo	Årets kursregulering
Sektoraktier	11.342	607

Som følge af, at urealiserede gevinster/ tab indgår i resultatopgørelsen medregnes de også i kernekapitalen.

Aflønningspolitik [artikel 450]

Andelskassen Fælleskassens bestyrelse har vedtaget en aflønningspolitik for andelskassen, som er godkendt af generalforsamlingen Andelskassen udbetaler ikke variable lønde dele til bestyrelse, direktion eller væsentlige risikotagere.

Andelskassen har ved udformningen af aflønningspolitikken ønsket at fremme en lønpraksis, der er i overensstemmelse med og fremmer en sund og effektiv risikostyring, som ikke tilskynder til overdreven risikotagning, og som er i overensstemmelse med andelskassens forretningsstrategi, værdier og langsigtede mål, herunder en holdbar forretningsmodel.

Ingen personer i Andelskassen Fælleskassen har en løn på over 1 mio. EUR i regnskabsåret.

Gearing [artikel 451]

Med henblik på at undgå overdreven gearing er det fastlagt i CRR-forordningens artikel 429, at pengeinstitutter skal opgøre og offentliggøre gearingsgraden. Gearingsgraden defineres som:

Gearingsgrad = [kernekapital/den samlede eksponering] x 100.

Gearingsgraden skal være større end 3 %. Andelskassen Fælleskassen har fastlagt målet, at gearingsgraden skal være større end 7. Direktionen er forpligtet til straks at underrette bestyrelsen, såfremt gearingen kommer under 7 %.

Opgørelse af gearingsgraden pr. 31.12.2022

Opgørelse af gearingsgrad	1.000 kr.
Aktiver	743.062
Del af aktiver fratrukket i kapitalgrundlaget	-476
Uudnyttede kreditfaciliteter (vægt 10%)	5.842
Ikke-balanceførte poster – garantier mv.	85.034
Eksponeringer i alt	833.462
Kernekapital	86.263
Gearingsgrad (Leverage Ratio)	10,3%

Kreditreduktionsteknikker [artikel 453]

Andelskassen Fælleskassen anvender hverken balanceført netting eller netting under streger.

Et væsentligt element i styringen af andelskassens kreditrisiko er at reducere risikoen i de enkelte engagementer ved at tage pant i sikkerheder.

De hyppigst forekommende former for pantsætning er pant i fast ejendom og i finansielle aktiver i form af aktier, obligationer og investeringsbeviser.

Andelskassen har via sine politikker og forretningsgange omkring sikkerhedsstillelser prioriteret at modtage finansiell sikkerhedsstillelse inden for følgende hovedkategorier:

- Indlånsmidler
- Obligationer / gældsinstrumenter - udstedt af stater samt af ratede og ikke-ratede kreditinstitutter m.fl.
- Aktier - inden for og uden for et hovedindeks
- Investeringsforeningsbeviser

Inden for fastejendom tages der hovedsagelig pant i beboelsesejendomme.

Andelskassens kreditpolitik og forretningsgange sikrer en løbende overvågning af sikkerhedernes værdier, og at værdiansættelsen af sikkerhederne foretages under hensyntagen til sikkerhedernes realisationsværdier.

Andelskassens aftaler med kunderne om sikkerhedsstillelse sikrer, at andelskassen har adgang til at realisere ejendomme og værdipapirer, såfremt kunderne ikke opfylder sine betalingsforpligtelser over for andelskassen.

Andelskassen har således faste procedurer for forvaltning og værdiansættelse af de finansielle sikkerheder, der medfører, at andelskassen har en forsvarlig kreditbeskyttelse af sine udlån. De pågældende procedurer er en integreret del af den almindelige risikoovervågning.

Andelskassen anvender den udbyggede metode som kreditrisikoreducerende teknik ved opgørelsen af kapitalprocenten. Dette medfører, at andelskassen kan reducere kapitalbelastningen af et engagement, når der tages pant i visse finansielle sikkerheder.

I CRR er det anført, hvilke finansielle sikkerheder pengeinstitutter kan anvende under den udbyggede kreditrisikoreducerende metode. I den forbindelse skal det bemærkes, at der kun kan anvendes finansielle sikkerheder, som er udstedt af en virksomhed eller et land med en særlig god rating.